

यदि वै वक्ष्यसि मृषा प्रह्लादाय न वक्ष्यसि । शतधा ते शिरो वज्री वज्रेण प्रहरिष्यति ।

सुधन्वना तथोक्तः सन् व्यथितोऽश्वत्थपर्णवत् । जगाम कश्यपं दैत्यः परिप्रष्टुं महौजसं ।

२२२०

॥ प्रह्लाद उवाच ॥ त्वं वै धर्मस्य विज्ञाता दैवस्येहासुरस्य च । ब्राह्मणस्य महाभाग धर्मकृच्छ्रमिदं शृणु ।

यो वै प्रश्नं न विब्रूयाद्वितथैव निर्दिशेत् । के वै तस्य परे लोकास्तन्माचक्ष्व पृच्छतः ।

॥ कश्यप उवाच ॥ जानन्नविब्रुवन् प्रश्नान् कामात् क्रोधाद्भयान्तथा । सहस्रं वारुणान् पाशानात्मनि प्रतिमुञ्चति ।

साक्षी वा विब्रुवन् साक्ष्यं गोकर्णशिथिलश्चरन् । सहस्रं वारुणान् पाशानात्मनि प्रतिमुञ्चति ।

तस्य सम्बत्सरे पूर्णं पाश एकः प्रमुच्यते । तस्मात् सत्यन्तु वक्तव्यं जानता सत्यमञ्जसा ।

२२२५

विद्वो धर्मो ह्यधर्मेण सभां यत्रोपपद्यते । नचास्य शल्यं कृन्तन्ति विद्वान् सभासदः ।

अर्द्धं हरति वै श्रेष्ठः पादो भवति कर्तृषु । पादश्चैव सभासत्सु ये न निन्दन्ति निन्दितं ।

अनेना भवति श्रेष्ठो मुच्यन्ते च सभासदः । एनो गच्छति कर्त्तारं निन्दोर्हा यत्र निन्द्यते ।

वितथन्तु वदेयुर्ये धर्मं प्रह्लाद पृच्छते । दृष्टापूर्त्तञ्च ते व्रन्ति सप्त सप्त परावरान् ।

हृतस्वस्य हि यदुःखं हतपुत्रस्य चैव यत् । क्षणिनः प्रति यच्चैव स्वार्थाद्भृष्टस्य चैव यत् ।

२२३०

स्त्रियाः पत्या विहीनाया राज्ञा यस्तस्य चैव यत् । अपुत्रायाश्च यदुःखं व्याघ्राघातस्य चैव यत् ।

अधूढायाश्च यदुःखं साक्षिभिर्विहतस्य च । एतानि वै समान्याद्दुःखानि त्रिदिवेश्वराः ।

तानि सर्वाणि दुःखानि प्राप्नोति वितथं ब्रुवन् । समक्षदर्शनात् साक्ष्यं श्रवणाच्चेति धारणात् ।

तस्मात् सत्यं ब्रुवन् साक्षी धर्मार्थाभ्यां न हीयते । कश्यपस्य वचः श्रुत्वा प्रह्लादः पुत्रमब्रवीत् ।

श्रेयान् सुधन्वा त्वेता वै मत्तः श्रेयास्तथाङ्गिराः । माता सुधन्वनश्चापि मातृतः श्रेयसो तव । विरोचन सुधन्वाऽयं प्राणानामोश्च
रस्तव ।

२२३५

॥ सुधन्वावाच ॥ पुत्रस्नेहं परित्यज्य यत्वं धर्मं व्यवस्थितः । अनुजानामि ते पुत्रं जीवत्वेष शतं समाः ।

॥ विदुर उवाच ॥ एवं वै परमं धर्मं श्रुत्वा सर्वे सभासदः । यथाप्रश्नन्तु कृष्णाया मन्यध्वं तत्र किं परं ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ विदुरस्य वचः श्रुत्वा नोचुः किञ्चन पार्थिवाः । कर्णो दुःशासनं त्वाह कृष्णां दासीं गृहं नय ।

तां वेपमानां सत्रीडां प्रलपन्तीं स्म पाण्डवान् । दुःशासनः सभामध्ये विचरुषु तपस्विनीं ।

क

इति श्रीमहाभारते सभापर्वणि द्यूतपर्वणि द्रौपद्याकर्षणे षट्षष्टितमोऽध्यायः ॥ ६६ ॥

॥ द्रौपद्युवाच ॥ तावत् प्रतीक्ष दुष्मञ्ज दुःशासन नराधम । पुरस्तात् करणीयं मे न कृतं कार्यमुत्तरं ।

२२४०

विक्कलाऽस्मि कृताऽनेन कर्षिता बलिना बलात् । अभिवादं करोम्येषां कुरुणां कुरुसंसदि ।

न मे स्यादपराधोऽयं यदिदं न कृतं मया ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ सा तेनच समाधूता दुःखेन च तपस्विनी । पतिता विललापेदं सभायामतथोचिता ।

॥ द्रौपद्युवाच ॥ स्वयम्बरे याऽस्मि नृपैर्दृष्टा रज्जे सभागतैः । न दृष्टपूर्वा चान्यत्र साऽहमद्य सभां गता ।

यां न वायुर्नचादित्यो दृष्टवन्तौ पुरा गृहे । साऽहमद्य सभामध्ये दृश्यामि जनसंसदि ।

२२४५

यां न मृष्यन्ति वातेन स्पृश्यमानां गृहे पुरा । स्पृश्यमानां सहन्तेऽद्य पाण्डवास्तां दुरात्मना ।